

Національне бюро з розслідування авіаційних подій та інцидентів з цивільними
повітряними суднами
(НБРЦА)

10/2018

Інформаційний Бюлетень

НАЦІОНАЛЬНЕ БЮРО З РОЗСЛІДУВАННЯ АВІАЦІЙНИХ ПОДІЙ ТА ІНЦИДЕНТІВ З ЦИВІЛЬНИМИ ПОВІТРЯНИМИ СУДНАМИ

факс: (044) 351-43-13 (цілодобово з функцією автовідповідача)

тел: (044) 351-43-38 (оперативний черговий, цілодобово)

01135, м. Київ, пр. Перемоги, 14

АФТН: УКККЫЛЫЬ

Бюлетені та звіти за результатами розслідування доступні в мережі Інтернет за посиланням: www.nbaai.gov.ua (додаткова оперативна інформація, щодо всіх авіаційних подій, оновлюється на сайті, у розділі НОВИНИ, щоденно протягом місяця.)

Розслідування, які проводить НБРЦА, здійснюються відповідно до Додатку 13 до Конвенції про міжнародну цивільну авіацію та Повітряного кодексу України.

Єдиною метою розслідування авіаційних подій та інцидентів є запобігання таким подіям у майбутньому. Розслідування авіаційних подій не спрямоване на встановлення вини або відповідальності та проводиться окремо від будь-якого адміністративного, службового, прокурорського або судового розслідування

Листопад 2018

**Стан безпеки польотів цивільних ПС в Україні
у жовтні 2018 року**

За інформацією, що надійшла до НБРЦА у жовтні 2018 року при експлуатації цивільних повітряних суден (ПС) України з виконання пасажирських та вантажних перевезень, при здійсненні авіаційних робіт, навчально-тренувальних польотів та під час експлуатації ПС авіації загального призначення, що внесені до Державного реєстру цивільних ПС, а також з незареєстрованими повітряними суднами сталися:

Жовтень 2018	Кількість подій*				Кількість постраждалих	
	К	А	СІ	І	Загинуло	Травмовано
Транспортні комерційні перевезення						
Літаки				2		
Вертольоти						
Всього				2		
Авіаційні роботи та учбово-тренувальні польоти						
Літаки						
Вертольоти						
Всього						
Авіація загального призначення						
Літаки						
Вертольоти						
Всього						
Не внесені до державного реєстру цивільних ПС						
Літаки						
Вертольоти						
Всього						
Іноземні ПС						
Літаки				3		
Вертольоти						
Всього				3		
Пошкодження ПС на землі						
Літаки						
Вертольоти						
Всього						
Порушення порядку використання повітряного простору України						
Літаки						
Вертольоти						
Всього						
Всі події разом				5		

* К – катастрофа

А – аварія

СІ – серйозний інцидент

І - інцидент

Авіаційні події та інциденти протягом року, порівняння

№ п/п	Класифікація подій: К – катастрофа А – аварія СІ – серйозний інцидент І - інцидент		Кількість подій								Всього постраждалих			
			2018				2017				2018		2017	
			К	А	СІ	І	К	А	СІ	І				
1	Комерційні перевезення	Транспортні	1	1	4	48		1	2	33	20	3		
		Авіаційні роботи	2	2	1		2	1		1	5			
2	ПС авіації загального призначення	Внесені до державного реєстру		3	1	3	3	1				2	3	
		Не внесені до державного реєстру	2				2	1			2		2	
3	Події з ПС іноземної реєстрації					56			1	58				
4	Надзвичайні події													
5	Кількість постраждалих		27	5	-		5	-		27	5	5		
			Загинуло	Травмовано			Загинуло			Травмовано	Загинуло	Травмовано	Загинуло	Травмовано
6	*Порушення порядку використання повітряного простору України		9				14							
7	Пошкодження ПС на землі		1				1							

*Події, які розслідувало НБРЦА

1. ПОДІЇ, ЩО СТАЛИСЯ З ПС ПРИ ВИКОНАННІ ТРАНСПОРТНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

1.1. КАТАСТРОФИ

1.1.1. 09.09.2018 при виконанні рейсу за маршрутом Джуба (Південний Судан) – Їроль (Південний Судан), літак L-410 UR-TWO авіакомпанії «Слав Ейр» зазнав катастрофи в районі аеропорту Їроль, впавши у озеро. Внаслідок катастрофи загинуло 20 людей, 3 людини отримали тілесні ушкодження. Розслідування події проводить авіаційна влада Південного Судану. НБРЦА призначило уповноваженого представника для участі у розслідуванні.

З 29.10 по 02.11 в лабораторії НБРЦА було виконано зчитування та розшифрування параметричної інформації з засобів об'єктивного контролю літака.

1.2. ІНЦИДЕНТИ

1.2.1. 03.10.2018 о 03:01 (тут та далі за текстом час вказано в UTC) при виконанні рейсу WRC4014 за маршрутом Анталія – Харків на літаку A321 UR-WRH авіакомпанії «Роза Вітрів», після посадки КПС доповів про зіткнення з птахом. Під час огляду ЗПС аеродромною службою було виявлено рештки птаха (куропатка) на руліжній доріжці.

Категорія: BIRD

1.2.2. 14.10.2018 о 09:22 при виконанні рейсу за маршрутом Могадішо (Сомалі) – Беледвейн (Сомалі) на літаку Ан-26 UR-UZA авіакомпанії «Константа», після посадки під час пробігу по ЗПС, на швидкості 100 км/год, ПС зіткнулося зі зграєю птахів. Під час огляду ПС, на обтічнику повітрязбірника лівого двигуна було виявлено сліди зіткнення з птахами – плями крові та пір'я. Пошкоджень ПС та залишків птахів в тракті двигуна виявлено не було.

Категорія: BIRD

2. ПОДІЇ З ПС ІНОЗЕМНИМНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ

2.1. ІНЦИДЕНТИ

2.1.1. 25.10.2018 о 17:09 при виконанні рейсу ERN274 за маршрутом Київ (Жуляни) – Бергамо (Італія) на літаку B-737-400 EC-MFS авіакомпанії «Ernest Airlines» (Італія), під час розбігу екіпаж літака припинив виконання злету з технічної причини. Після усунення несправності КПС прийняв рішення про продовження виконання рейсу. Зліт було виконано о 17:25.

Категорія: UNK.

2.1.2. 27.10.2018 о 13:08 при виконанні рейсу FDB47C за маршрутом Одеса – Дубай (ОАЕ) на літаку B-737-800 A6-FEU авіакомпанії «Fly Dubai» (ОАЕ), екіпаж перервав зліт через спрацювання сигналізації про пожежу правої опори шасі. АРК аеропорту Одеса були проведені аварійно-рятувальні роботи, які завершилися о 16:58, пасажери були евакуйовані за допомогою трапів. Причина спрацювання сигналізації невідома.

Категорія: EVAC.

2.1.3. 28.10.2018 о 07:25 під час заходження на посадку літаків за ILS на ЗПС 25 сталося спрацювання функції короткострокового попередження про конфлікт (STCA). Спрацювання STCA сталося між ПС B-737-800 TC-JHZ рейсу THY4VH за маршрутом Стамбул-Харків, авіакомпанії «Turkish Airlines» (Туреччина) та ПС B-737-800 рейсу SQP7122, за маршрутом Шарм-Ель-Шейх (Єгипет) - Харків авіакомпанії «SkyUp». Горизонтальна відстань між ПС становила 3,65 NM, вертикальна – 700 футів.

Категорія: MAC

3. ПОШКОДЖЕННЯ ПС НА ЗЕМЛІ

3.1. У жовтні 2018 року інформації про пошкодження ПС на землі до НБРЦА не надходило.

4. ПОРУШЕННЯ ПОРЯДКУ ВИКОРИСТАННЯ ПОВІТРЯНОГО ПРОСТОРУ УКРАЇНИ

4.1. У жовтні 2018 року відповідно до отриманої інформації про порушення порядку використання повітряного простору України розслідування не проводились з причини недостатньої первинної інформації для проведення розслідувань.

5. УЧАСТЬ НБРЦА В РОЗСЛІДУВАННЯХ АП, ЩО СТАЛИСЯ ЗА МЕЖАМИ УКРАЇНИ

5.1. В рамках Меморандуму про співробітництво з Центральним Директоратом з розслідування авіаційних подій Судану, з 22.10 по 26.10 НБРЦА спільно з представниками Центрального Директорату з розслідування авіаційних подій Судану виконали роботи зі зчитування та розшифрування параметричної і мовної інформації з засобів об'єктивного контролю літака Іл-62 EW-450TR авіакомпанії «Rada Airlines» (Білорусь), який 16.08.2018 викотився за межі ЗПС аеропорту Хартум (Республіка Судан).

6. ПОДІЇ, РОЗСЛІДУВАННЯ ЯКИХ ЗАВЕРШЕНО

6.1. СЕРЙОЗНІ ІНЦИДЕНТИ

6.1.1. **29.07.2018** при виконанні польоту для перегонки ПС ХІАТ 650Б UR-XIA, що належить «Українській льотній академії «Хімічні авіаційні технології»» з ПЗПМ «Веселе» до ПЗПМ «Широке», під час заходження на посадку на висоті 1,5-2 метри, пілот відповідно до конуса вітропоказника визначив, що напрямок вітру змінився на попутний. Враховуючи, що продовжувати посадку стало небезпечно через непередбачуване збільшення посадкової дистанції, він виконав відхід на друге коло. Під час виконання відходу на друге коло, пілот підвищив режим роботи двигуна але, за словами пілота, набір висоти та зростання швидкості польоту виконувалися повільно через попутний вітер. На висоті близько 5-8 метрів з метою уникнення зіткнення з високовольтною ЛЕП, пілот виконав розворот з невеликим креном та на швидкості 50-60 км/год зачепив, лівою основною опорою шасі, дроти, обірвав їх та впав на дах зерносховища.

Згідно з висновком комісії, причиною зіткнення ПС з дротами ЛЕП стала втрата ефективності рулів керування ПС внаслідок непередбачуваного і несподіваного для пілота потрапляння ПС у зону зсуву вітру по швидкості і напрямку з подальшим залученням ПС в нестійкий турбулентний вихровий повітряний потік.

Категорія: WSTRW, CFIT

Більш детально з причинами та обставинами серйозного інциденту можна ознайомитись, завантаживши [звіт](#).

⚠️ Рекомендації:

ТОВ «Українська льотна академія «Хімічні авіаційні технології»»:

- Вивчити з пілотами ПС УЛА ХІАТ, в частині що стосується,

Керівництво зі зсуву вітру на малих висотах Doc 9817 AN/449 ІКАО, розробити рекомендації при потраплянні ПС в умови зсуву вітру на малих висотах, провести теоретичні та практичні заняття з пілотами УЛА ХІАТ.

- Для запобігання порушень вимог Положення про використання повітряного простору України забезпечити надійний зв'язок з органами управління ПС ЗСУ.
- У зв'язку з тим, що на ПЗПМ «Веселе» та «Широке» не передбачене метеорологічне спостереження, пілотам при виконанні польотів більш ретельно аналізувати метеорологічні умови враховуючи не тільки фактичні погодні умови, а і прогностичні.

7. РОБОТА З ОБРОБКИ ПОЛЬОТНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

7.1. З 22.10 по 26.10 в лабораторії НБРЦА в рамках Меморандуму про співробітництво з Центральним Директоратом з розслідування авіаційних подій Судану, було успішно виконано зчитування та розшифрування параметричної і мовної інформації з засобів об'єктивного контролю літака Іл-62 EW-450TR авіакомпанії «Rada Airlines» (Білорусь), який 16.08.2018 викотився за межі ЗПС аеропорту Хартум (Республіка Судан).

8. ЗАХОДИ, ВЖИТІ ВІДПОВІДНО ДО РЕКОМЕНДАЦІЙ З БП НБРЦА

8.1. Вжиті Державіаслужбою заходи відповідно до рекомендацій за результатами розслідування ППВППУ, що сталося 21.06.2018 р. з мотодельтапланом аматорської конструкції [«Аерос-2»](#):

- Порядок інформування користувачем повітряного простору органів контролю за дотриманням порядку використання повітряного простору України буде зазначений у «Правилах використання повітряного простору», затверджених наказом Державіаслужби та Міноборони від 11.05.2018 № 430/210 що знаходиться на державній реєстрації.

8.2. Вжиті Державіаслужбою заходи відповідно до рекомендації *«Внести зміни в Правила авіаційного електрозв'язку в цивільній авіації України, затверджених наказом Мінтрансу від 23.09.2003 №736 в частині назви органу, що здійснює відомчий контроль за використанням виділених радіочастот та позивних сигналів.»* за результатами розслідування ППВППУ, що сталося 26.05.2018 р. з ПС [NG-5 UR-DROF](#):

- Розробка нового проекту правил авіаційного електрозв'язку в цивільній авіації України.

8.2.1. Заходи щодо рекомендації *«розробити заходи щодо приведення документів аеронавігаційної інформації у відповідність до фактичної організації обслуговування повітряного руху на аеродромі Біла Церква»*:

- прийнята нова ІВП аеродрому «Біла Церква», (набрала чинності 13.09.2018), яка передбачає здійснення обслуговування польотів аероклубом «Пілот» з позивним «Біла Церква Пілот» в межах УКТ838 та передбачає надання за запитом в межах зони AFIZ аеродромного польотно-інформаційного обслуговування органом AFIS Біла Церква з позивним «Біла Церква аеродромна інформація».

8.3. Вжиті Державіаслужбою заходи відповідно до рекомендації *«Ініціювати розгляд питання про внесення змін до статті 127 Повітряного кодексу України «Фінансові санкції, що застосовуються до юридичних осіб - суб'єктів авіаційної діяльності в частині їх застосування до фізичних осіб.»* за результатами розслідування ППВППУ, що сталося 15.06.2018 р. з ПС [Sky Ranger JA-0854](#):

- Проект Закону України «Про внесення змін до Повітряного кодексу України» з відповідними змінами направлено для погодження до Міністерства інфраструктури України (лист Державіаслужби від 18.09.2018 № 1.17-11522-18).

8.3.1. Заходи щодо рекомендації *«Спільно з МВС та Держприкордонслужбою України провести заходи щодо контролю за незареєстрованими ПС та неможливості їх подальшої експлуатації.»*

- Проект Закону України «Про внесення змін до Повітряного кодексу України» з відповідними змінами направлено для погодження до Міністерства інфраструктури України (лист Державіаслужби від 18.09.2018 № 1.17-11522-18).

9. ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ БЕЗПЕКИ ПОЛЬОТІВ ПРОПОНУЮ:

9.1. Керівникам експлуатантів ПС, організацій з ТО, аеродромів (аеропортів), підприємств (органів) ОПР, навчальних закладів, розробникам та виробникам авіаційної техніки, пілотам та власникам ПС АЗП:

9.1.1. Інформаційний бюлетень довести до авіаційного персоналу.

9.1.2. Продовжити вжиття заходів щодо інформування НБРЦА про відомі факти виникнення авіаційних подій та інцидентів.

9.1.3. Виконувати заходи з БП, які були розроблені Державіаслужбою України на підставі рекомендацій з БП НБРЦА.

Перший заступник директора

І.В. Мішарін

Категорії подій

AMAN	раптовий маневр
MAC	зближення повітряних суден/ попередження TCAS/ втрата ешелонування/ бортової системи попередження зіткнень - ACAS/порушення мінімумів ешелонування
CFIT	зіткнення (загроза зіткнення) керованого повітряного судна із землею
FUEL	події, пов'язані з паливом
GTOW	події, що пов'язані з буксируванням повітряного судна повітрям
LOC-I	втрата керованості – у польоті
LOLI	втрата підйомної сили під час польоту за маршрутом
LALT	виконання польотів на малих висотах
UIMC	Ненавмисне потрапляння у метеорологічні умови польотів за приладами
F-NI	виникнення пожежі/диму (не внаслідок інших подій)
NAV	помилки у навігації
SCF-NP	відмова або несправність систем/компонентів (не силової установки)
SCF-PP	відмова або несправність систем/компонентів (силової установки)
EVAC	евакуація
F-POST	виникнення пожежі/диму (внаслідок інших подій)
GCOL	зіткнення з об'єктом на землі
RAMP	наземне обслуговування
LOC-G	втрата керованості – на землі
RE	викочування за межі ЗПС
RI	несанкціоноване зайняття ЗПС
BIRD	зіткнення з птахами
CABIN	події, що пов'язані з безпекою в пасажирському салоні повітряного судна
EXTL	події, що пов'язані з зовнішньою підвіскою
MED	медичні події
OTHR	інше
SEC	події, що пов'язані з авіаційною безпекою
UNK	невідомо або невизначено
WILD	дикі тварини
ADRM	аеродром
ATM	організація повітряного руху, навігація, спостереження
ARC	нештатний контакт із злітно-посадковою смугою
CTOL	зіткнення з перешкодою/перешкодами під час зльоту і посадки
USOS	недоліт/переліт
ICE	обледеніння
TURB	потрапляння в зону турбулентності
WSTRW	зсув вітру або гроза

Скорочення, що можуть використовуватись в тексті

А	– аварія
АП	– авіаційна подія
АР	– авіаційні роботи
БП	– безпека польотів
БППС	– безпілотне повітряне судно
ВКН	– виробничо-конструктивний недолік
ЗПМ	– злітно-посадковий майданчик
ЗПС	– злітно-посадкова смуга
І	– інцидент
НБРЦА	– Національне бюро з розслідування авіаційних подій та інцидентів з цивільними повітряними суднами
ПС	– повітряне судно
КПС	– командир повітряного судна
ОПР	– обслуговування повітряного руху
ППС	– пошкодження повітряного судна
РДЦ	– районний диспетчерський центр
СЗП	– служби забезпечення польотів
СІ	– серйозний інцидент
FL	– ешелон польоту
UTC	– всесвітній координований час